Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (pátého senátu)

17. listopadu 2016*

„Řízení o předběžné otázce — Směrnice 2008/104/ES — Agenturní zaměstnávání — Působnost — Pojem ‚zaměstnanec' — Pojem ‚hospodářská činnost' — Ošetřovatelé bez pracovní smlouvy, které přiděluje ke zdravotnickému zařízení neziskové sdružení"

Ve věci C-216/15,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Bundesarbeitsgericht (Spolkový pracovní soud, Německo) ze dne 17. března 2015, došlým Soudnímu dvoru dne 12. května 2015, v řízení

Betriebsrat der Ruhrlandklinik gGmbH

proti

Ruhrlandklinik gGmbH,

SOUDNÍ DVŮR (pátý senát),

ve složení J. L. da Cruz Vilaça, předseda senátu, A. Tizzano (zpravodaj), místopředseda Soudního dvora, M. Berger, A. Borg Barthet a F. Biltgen, soudci,

generální advokát: H. Saugmandsgaard Øe,

vedoucí soudní kanceláře: M. Aleksejev, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 20. dubna 2016,

s ohledem na vyjádření předložená:

— za Betriebsrat der Ruhrlandklinik gGmbH G. Hergetem, Rechtsanwalt,

— za Ruhrlandklinik gGmbH C.-M. Althausem a S. Schröderem, Rechtsanwälte,

— za českou vládu M. Smolkem a J. Vláčilem, jako zmocněnci,

— za Evropskou komisi M. van Beekem a G. Braunem, jakož i E. Schmidt, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 6. července 2016,

vydává tento

* Jednací jazyk: němčina.

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/104/ES ze dne 19. listopadu 2008 o agenturním zaměstnávání (Úř. věst. 2008, L 327, s. 9).

2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi Betriebsrat der Ruhrlandklinik gGmbH (závodní rada Ruhrlandklinik, dále jen „závodní rada“) a společností Ruhrlandklinik gGmbH ohledně přidělení členky DRK-Schwesternschaft Essen eV (asociace zdravotních sester Německého červeného kříže v Essenu, Německo, dále jen „asociace“) paní K. k Ruhrlandklinik.

Právní rámec

Unijní právo

3 V bodech 10 a 12 odůvodnění směrnice 2008/104 je uvedeno:

„(10)

V rámci Evropské unie existují značné rozdíly, pokud jde o využívání agenturního zaměstnávání a o právní postavení a pracovní podmínky zaměstnanců agentur práce.

[…]

(12) Tato směrnice vytváří pro zaměstnance agentur práce ochranný rámec, který je nediskriminační, transparentní a přiměřený a který současně respektuje rozmanitost trhů práce a vztahů mezi sociálními partnery.“

4 Článek 1 odst. 1 a 2 této směrnice stanoví:

„1. Tato směrnice se vztahuje na zaměstnance, kteří mají pracovní smlouvu nebo jsou v pracovněprávním vztahu s agenturou práce a jsou přiděleni uživatelům, aby pod jejich dohledem a vedením po přechodnou dobu pracovali.

2. Tato směrnice se vztahuje na veřejné a soukromé podniky, které jsou agenturami práce nebo uživateli a které provozují hospodářskou činnost ziskové či neziskové povahy.“

5 Článek 2 uvedené směrnice stanoví:

„Cílem této směrnice je zabezpečit ochranu zaměstnanců agentur práce a zlepšit kvalitu agenturního zaměstnávání tím, že se zajistí uplatňování zásady rovného zacházení podle článku 5 na zaměstnance agentur práce a že se agentury práce uznají za zaměstnavatele, přičemž se vezme v úvahu potřeba vytvořit vhodný rámec pro využívání agenturního zaměstnávání s cílem účinně přispět k vytváření pracovních míst a k rozvoji pružných forem práce.“

6 Článek 3 téže směrnice zní:

„1. Pro účely této směrnice se rozumí

a) ‚zaměstnancem‘ osoba, které je v dotyčném členském státě poskytována ochrana jako zaměstnanci v souladu s vnitrostátním pracovním právem;

[…]

c) ‚zaměstnancem agentury práce' zaměstnanec, který má pracovní smlouvu nebo je v pracovněprávním vztahu s agenturou práce, za účelem přidělení k uživateli, aby pod jeho dohledem a vedením po přechodnou dobu pracoval;

[…]

2. Touto směrnicí nejsou dotčeny vnitrostátní právní předpisy, pokud jde o definici odměňování, pracovní smlouvy, pracovněprávního vztahu nebo zaměstnance.

[…]"

7 Článek 5 směrnice 2008/104, nadepsaný „Zásada rovného zacházení", v odstavci 1 prvním pododstavci stanoví:

„Základní pracovní podmínky a podmínky zaměstnávání zaměstnanců agentur práce jsou po dobu trvání jejich přidělení k uživateli přinejmenším stejné jako podmínky, jež by se na tyto zaměstnance vztahovaly, pokud by je tento uživatel zaměstnal přímo na stejném pracovním místě."

Německé právo

8 V ustanovení § 99 Betriebsverfassungsgesetz (zákon o organizaci podniku), který byl naposledy pozměněn zákonem ze dne 20. dubna 2013 (BGBl. 2013 I, s. 868), ve znění platném v době rozhodné z hlediska skutkových okolností v původním řízení, je uvedeno:

„1. V podnicích, které mají zpravidla více než 20 zaměstnanců s hlasovacím právem, je zaměstnavatel povinen před každým přijetím zaměstnance uvědomit závodní radu […], předložit jí osobní spis uchazeče a informace o osobě uchazeče; spolu s předložením nezbytných dokladů musí závodní radu uvědomit o důsledcích plánovaného opatření a získat její souhlas s plánovaným rozhodnutím. […]

2. Závodní rada může udělení souhlasu odmítnout, pokud

1) by personální opatření […] mohlo být v rozporu se zákonem […]

[…]"

9 V ustanovení § 1 odst. 1 Arbeitnehmerüberlassungsgesetz (zákon o přidělování pracovní síly), ve znění zákona ze dne 28. dubna 2011 (BGBl. 2011 I, s. 642), který vstoupil v platnost dne 1. prosince 2011, je uvedeno:

„Zaměstnavatelé, kteří jako poskytovatelé pracovní síly chtějí v rámci své hospodářské činnosti přidělovat zaměstnance (zaměstnance agentury práce) k třetím osobám (uživatelům), musí mít povolení. Přidělení zaměstnanců k uživateli je na přechodnou dobu […]."

Spor v původním řízení a předběžná otázka

10 Ruhrlandklinik provozuje v Essenu (Německo) kliniku s lůžkovým oddělením. V roce 2010 uzavřela s asociací smlouvu o přidělování pracovní síly, podle které se uvedená asociace zavázala, že bude této klinice poskytovat ošetřovatele za finanční náhradu pokrývající náklady na zaměstnance navýšenou o 3 % paušální částku na administrativní náklady. Tito ošetřovatelé jsou členové asociace, kteří jsou oprávněni k výkonu povolání v oblasti zdravotních služeb.

11 Asociace je registrovaným neziskovým sdružením, které je součástí Verband der Schwesternschaften vom Deutschen Roten Kreuz eV (Svaz asociací zdravotních sester Německého červeného kříže). Její členové vykonávají své povolání jako v hlavním poměru buď v rámci této asociace, nebo pro zdravotnická zařízení a zařízení pečovatelské služby na základě smluv o přidělování zaměstnanců. V tomto druhém případě se uvedení členové řídí odbornými a organizačními pokyny daného zařízení.

12 Asociace vyplácí svým členům na základě svého pracovního řádu měsíční odměnu, jejíž výpočet se řídí podle kritérií obvyklých v dané oblasti činnosti, která je doplněna zejména o náhradu některých cestovních nákladů a nákladů na stěhování, nárok na doplňkový důchod a nárok na placenou dovolenou v souladu s platnými právními předpisy v této oblasti činnosti. Uvedení členové mají nárok na výplatu odměny i v případě pracovní neschopnosti v důsledku nemoci nebo úrazu.

13 Vztah mezi asociací a jejími členy však neupravuje pracovní smlouva. Právní základ povinnosti členů vykonávat práci tedy spočívá v jejich vstupu do asociace a z toho plynoucího závazku plnit úkoly v rámci činnosti asociace ve formě výkonu práce ve vztahu osobní podřízenosti.

14 Paní K. je zdravotní sestra a členka asociace. Na základě smlouvy o přidělování pracovníků uzavřené mezi Ruhrlandklinik a asociací měla od 1. ledna 2012 pracovat u Ruhrlandklinik jako zdravotní sestra.

15 Dopisem ze dne 2. prosince 2011 však závodní rada odmítla udělit k tomuto přidělení souhlas, protože paní K. neměla být přidělena na přechodnou dobu, což bylo v rozporu s § 1 odst. 1 zákona o přidělování pracovní síly, který zakazuje přidělování zaměstnanců uživatelům, které není na přechodnou dobu.

16 Ruhrlandklinik měla za to, že toto odmítnutí není důvodné, jelikož se § 1 v daném případě nepoužije, a paní K. proto na dočasnou dobu přijala a podala u soudu návrh, kterým se domáhala, aby soud svým rozhodnutím povolil její přidělení natrvalo. Jelikož soudy, které rozhodovaly ve věci v nižším stupni, tomuto návrhu vyhověly, závodní rada podala dovolání k předkládajícímu soudu Bundesarbeitsgericht (Spolkový pracovní soud, Německo).

17 Podle tohoto soudu se zákaz přidělování pracovníků, které není na přechodnou dobu, stanovený v § 1 odst. 1 zákona o přidělování pracovní síly uplatňuje pouze na zaměstnance agentur práce.

18 Členové asociace včetně paní K. však podle německého práva postavení zaměstnance nemají, protože s touto asociací nemají uzavřenou pracovní smlouvu, i když za odměnu vykonávají práci ve prospěch jiné osoby a pod jejím vedením. Podle judikatury Bundesarbeitsgericht (Spolkový pracovní soud) se totiž zaměstnancem v německém právu rozumí osoba, která je na základě soukromoprávní smlouvy povinna ve vztahu osobní podřízenosti vykonávat práci pro jinou osobu na základě pokynů této osoby.

19 Předkládající soud se však táže, zda by paní K. i přes to, že podle německého práva postavení zaměstnance nemá, nemohla být považována za zaměstnance podle unijního práva, konkrétně ve smyslu čl. 1 odst. 1 směrnice 2008/104.

20 V této souvislosti se předkládající soud táže i na to, zda přidělení paní K. asociací k výkonu práce u Ruhrlandklinik představuje hospodářskou činnost ve smyslu čl. 1 odst. 2 této směrnice, který v tomto smyslu vymezuje její působnost.

21 Za těchto podmínek se Bundesarbeitsgericht (Spolkový pracovní soud) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Použije se čl. 1 odst. 1 a 2 směrnice 2008/104 na přidělení člena sdružení jinému podniku k výkonu práce podle odborných a organizačních pokynů posledně uvedeného podniku, pokud se člen sdružení při vstupu do sdružení zavázal poskytovat svou pracovní sílu v plném rozsahu také třetím osobám, za

což dostane od sdružení měsíční odměnu, která se vypočte podle kritérií obvyklých pro danou činnost, a sdružení dostane za přidělení tohoto člena náhradu nákladů na zaměstnance, jakož i paušální částku na administrativní náklady?“

K předběžné otázce

22 Podstatou otázky předkládajícího soudu je, zda musí být čl. 1 odst. 1 a 2 směrnice 2008/104 vykládán v tom smyslu, že do působnosti této směrnice spadá situace, kdy neziskové sdružení přidělí uživateli za finanční náhradu jednoho ze svých členů, aby u něj jako v hlavním poměru a pod jeho vedením vykonával za odměnu práci, i když tento člen nemá podle vnitrostátního práva postavení zaměstnance, protože s uvedeným sdružením neuzavřel pracovní smlouvu.

23 Předpokladem uplatnění směrnice 2008/104 je podle uvedeného článku 1 zejména to, aby byla dotčená osoba „zaměstnancem“ ve smyslu prvního odstavce tohoto článku a aby agentura práce, která přiděluje tuto osobu uživateli, provozovala „hospodářskou činnost“ ve smyslu druhého odstavce uvedeného článku.

24 Za účelem zodpovězení položené otázky je tedy třeba zjistit, zda jsou tyto dvě podmínky splněny za takových okolností, jaké jsou uvedeny v bodě 22 tohoto rozsudku.

K pojmu „zaměstnanec“

25 Za účelem výkladu pojmu „zaměstnanec“ ve smyslu směrnice 2008/104 je třeba zdůraznit, že pod tento pojem spadá podle čl. 3 odst. 1 písm. a) uvedené směrnice „osoba, které je v dotyčném členském státě poskytována ochrana jako zaměstnanci v souladu s vnitrostátním pracovním právem“.

26 Ze znění tohoto ustanovení tedy vyplývá, že pojem „zaměstnanec“ ve smyslu uvedené směrnice zahrnuje všechny osoby, které vykonávají práci a kterým je z tohoto důvodu v dotyčném členském státě poskytována ochrana.

27 Podle ustálené judikatury Soudního dvora přitom platí, že základní charakteristikou pracovního poměru je okolnost, že určitá osoba vykonává po určitou dobu ve prospěch jiné osoby a pod jejím vedením činnosti, za které pobírá odměnu, přičemž právní kvalifikace podle vnitrostátního práva, forma tohoto vztahu ani povaha právního vztahu mezi těmito dvěma osobami nejsou v tomto ohledu určující (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 11. listopadu 2010, Danosa, C-232/09, EU:C:2010:674, body 39 a 40, jakož i citovaná judikatura).

28 Z článku 1 odst. 1 směrnice 2008/104, jakož i z čl. 3 odst. 1 písm. c) této směrnice, který definuje pojem „zaměstnanec agentury práce“, kromě toho vyplývá, že se tato směrnice nevztahuje pouze na zaměstnance, kteří uzavřeli s agenturou práce pracovní smlouvu, nýbrž i na ty, kteří jsou s takovou agenturou v „pracovněprávním vztahu“.

29 Z toho vyplývá, že právní kvalifikace vztahu mezi dotčenou osobou a agenturou práce ve vnitrostátním právu, povaha jejich právních vztahů, ani forma tohoto vztahu nejsou pro účely kvalifikace této osoby jakožto „zaměstnance“ ve smyslu směrnice 2008/104 určující. Na rozdíl od toho, co tvrdí Ruhrlandklinik ve svém vyjádření, je tedy třeba konkrétně konstatovat, že takovou osobu, jako je paní K., nelze vyloučit z rozsahu působnosti pojmu „zaměstnanec“ ve smyslu této směrnice, a tedy ani z její působnosti pouze proto, že neuzavřela s agenturou práce pracovní smlouvu, a tudíž podle německého práva nemá postavení zaměstnance.

30 Okolnost, že směrnicí 2008/104 nejsou podle jejího čl. 3 odst. 2 dotčeny vnitrostátní právní předpisy, pokud jde o definici zaměstnance, tento závěr nemůže zpochybnit.

31 Jak totiž uvedl generální advokát v bodě 29 svého stanoviska, význam tohoto ustanovení spočívá pouze v tom, že unijní normotvůrce měl v úmyslu zachovat pravomoc členských států vymezit osoby, které spadají pod pojem „zaměstnanec“ ve smyslu vnitrostátního práva a mají být chráněny v rámci jejich vnitrostátní právní úpravy, což je otázka, kterou nemá směrnice 2008/104 harmonizovat.

32 Uvedené ustanovení naproti tomu nelze vyložit tak, že unijní normotvůrce rezignoval na vymezení rozsahu působnosti tohoto pojmu ve smyslu směrnice 2008/104, a tedy i její působnosti *ratione personae*. Jak totiž plyne z bodů 25 a 26 tohoto rozsudku, unijní normotvůrce neponechal členským státům pravomoc uvedený pojem jednostranně definovat, ale sám v čl. 3 odst. 1 písm. a) této směrnice vymezil jeho hrubé obrysy, což ostatně učinil i v případě definice „zaměstnance agentury práce“ v čl. 3 odst. 1 písm. c) uvedené směrnice.

33 Uvedený pojem se tedy pro účely jeho výkladu vztahuje na všechny osoby, které jsou v pracovněprávním vztahu ve smyslu uvedeném v bodě 27 tohoto rozsudku a je jim v dotyčném členském státě poskytována ochrana na základě toho, že vykonávají práci.

34 Výše uvedený výklad potvrzují také cíle sledované směrnicí 2008/104.

35 Z bodů 10 a 12 odůvodnění této směrnice totiž vyplývá, že vzhledem k tomu, že v rámci Unie existují značné rozdíly ve využívání agenturního zaměstnávání a v právním postavení a pracovních podmínkách zaměstnanců agentur práce, cílem uvedené směrnice je vytvořit pro tyto zaměstnance ochranný rámec, který je nediskriminační, transparentní a přiměřený a současně respektuje rozmanitost trhů práce a vztahů mezi sociálními partnery. Cílem této směrnice je tedy podle jejího článku 2 zabezpečit ochranu zaměstnanců agentur práce a zlepšit kvalitu agenturního zaměstnávání tím, že se zajistí uplatňování zásady rovného zacházení na tyto zaměstnance a že agentury práce budou uznány za zaměstnavatele a bude vzata v úvahu potřeba vytvořit vhodný rámec pro využívání tohoto druhu zaměstnávání s cílem účinně přispět k vytváření pracovních míst a k rozvoji pružných forem práce.

36 Omezení rozsahu pojmu „zaměstnanec“ ve smyslu směrnice 2008/104 na osoby, které pod tento pojem spadají podle vnitrostátního práva, a to konkrétně na osoby, které uzavřely s agenturou práce pracovní smlouvu, by přitom mohlo dosažení těchto cílů ohrozit a narušit užitečný účinek této směrnice nepřiměřeným a neodůvodněným omezením její působnosti.

37 Takové omezení by totiž umožnilo členským státům či agenturám práce svévolně vyloučit některé kategorie osob z ochrany zamýšlené uvedenou směrnicí, a to zejména z uplatňování zásady rovného zacházení se zaměstnanci agentur práce a zaměstnanci, které uživatel zaměstnává přímo, zakotvené v článku 5 této směrnice, i kdyby se pracovněprávní vztah mezi těmito osobami a agenturou práce podstatně neodlišoval od vztahu mezi pracovníky, kteří mají podle vnitrostátního práva postavení zaměstnance, a jejich zaměstnavatelem.

38 V projednávaném případě předkládající soud uvádí, že asociace chce přidělit paní K. k Ruhrlandklinik, aby u ní jako v hlavním poměru a pod jejím vedením vykonávala práci zdravotní sestry za měsíční odměnu vypočtenou podle kritérií obvyklých v oblasti zdravotních služeb. S ohledem na úvahy vyložené v předkládacím rozhodnutí se tedy vztah paní K. a asociace podle všeho podstatně neodlišuje od vztahu mezi zaměstnanci agentury práce a touto agenturou.

39 Ze spisu předloženého Soudnímu dvoru kromě toho vyplývá, že členové asociace včetně paní K. mají určitá práva, která jsou zčásti totožná s právy, která mají osoby kvalifikované podle německého práva jako zaměstnanci, nebo jsou těmto právům rovnocenná.

40 Sám předkládající soud v této souvislosti zdůraznil, že se na tyto členy vztahují kogentní ustanovení pracovního práva poskytující ochranu. Jak nadto uvedla Ruhrlandklinik a německá vláda v odpovědi na otázku položenou Soudním dvorem na základě čl. 61 odst. 1 jednacího řádu Soudního dvora, na uvedené členy se stejně jako na osoby kvalifikované v německém právu jako zaměstnanci vztahuje Sozialgesetzbuch (zákon o sociálním zabezpečení).

41 Podle Ruhrlandklinik se kromě toho na uvedené členy vztahují právní předpisy uplatnitelné na zaměstnance, pokud jde o placenou dovolenou, nemocenskou dovolenou, mateřskou a rodičovskou dovolenou a nárok na výplatu odměny i v případě pracovní neschopnosti v důsledku nemoci nebo úrazu. Kromě toho se na ně vztahuje stejná ochrana jako na vlastní zaměstnance Ruhrlandklinik, pokud jde o účast na rozhodování v rámci tohoto zařízení, vyplácí se jim stejná odměna a vztahují se na ně stejné pracovní podmínky jako na posledně uvedené zaměstnance. Z asociace je lze nakonec vyloučit pouze z vážných důvodů.

42 S ohledem na tyto skutečnosti je tedy v Německu členům asociace podle všeho poskytována ochrana na základě toho, že vykonávají práci, což však musí ověřit předkládající soud.

43 S ohledem na všechny výše uvedené úvahy musí být pojem „zaměstnanec“ ve smyslu směrnice 2008/104 vykládán tak, že zahrnuje všechny osoby, které vykonávají práci, to znamená, že po určitou dobu ve prospěch jiné osoby pod jejím vedením vykonávají činnosti, za které pobírají odměnu, a z tohoto důvodu je jim v dotyčném členském státě poskytována ochrana, a to bez ohledu na právní kvalifikaci jejich pracovněprávního vztahu ve vnitrostátním právu, povahu právního vztahu mezi těmito dvěma osobami a formu tohoto vztahu. Je na předkládajícím soudu, aby ověřil, zda jsou tyto podmínky splněny i v projednávaném případě, a zda je tedy nutno paní K. kvalifikovat jako „zaměstnance“ ve smyslu této směrnice.

K pojmu „hospodářská činnost“

44 Pokud jde o výklad pojmu hospodářská činnost ve smyslu čl. 1 odst. 2 směrnice 2008/104, je třeba zdůraznit, že podle ustálené judikatury Soudního dvora má hospodářskou povahou každá činnost, která spočívá v nabídce zboží nebo služeb na daném trhu (viz zejména rozsudky ze dne 18. června 1998, Komise v. Itálie, C-35/96, EU:C:1998:303, bod 36, ze dne 6. září 2011, Scattolon, C-108/10, EU:C:2011:542, bod 43, a ze dne 23. února 2016, Komise v. Maďarsko, C-179/14, EU:C:2016:108, bod 149).

45 V projednávaném případě přitom asociace nabízí služby na trhu spočívající v přidělování ošetřovatelů ke zdravotnickým zařízením a zařízením pečovatelské služby v Německu za finanční náhradu pokrývající náklady na zaměstnance a administrativní náklady.

46 Skutečnost, že asociace provozuje hospodářskou činnost neziskové povahy, není podle samotného znění čl. 1 odst. 2 směrnice 2008/104 a ustálené judikatury Soudního dvora (viz zejména rozsudek ze dne 3. prosince 2015, Pfotenhilfe-Ungarn, C-301/14, EU:C:2015:793, bod 30 a citovaná judikatura), na rozdíl od tvrzení Ruhrlandklinik v tomto ohledu relevantní. Relevantní není ani právní forma asociace, která byla založena jako sdružení, jelikož se netýká hospodářské povahy provozované činnosti.

47 Je proto třeba konstatovat, že takové sdružení, jako je předmětná asociace, které přiděluje zdravotnickým zařízením a zařízením pečovatelské služby ošetřovatele za finanční náhradu pokrývající náklady na zaměstnance a administrativní náklady, provozuje hospodářskou činnost ve smyslu čl. 1 odst. 2 uvedené směrnice.

48 S ohledem na všechny výše uvedené úvahy je třeba na položenou otázku odpovědět tak, že čl. 1 odst. 1 a 2 směrnice 2008/104 musí být vykládán v tom smyslu, že do působnosti této směrnice spadá situace, kdy neziskové sdružení přidělí uživateli za finanční náhradu jednoho ze svých členů, aby u něj jako

v hlavním poměru a pod jeho vedením vykonával za odměnu práci, pokud je uvedenému členovi z tohoto důvodu v dotyčném členském státě poskytována ochrana, což musí ověřit předkládající soud, i když tento člen nemá podle vnitrostátního práva postavení zaměstnance, protože s uvedeným sdružením neuzavřel pracovní smlouvu.

K nákladům řízení

49 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (pátý senát) rozhodl takto:

Článek 1 odst. 1 a 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/104/ES ze dne 19. listopadu 2008 o agenturním zaměstnávání musí být vykládán v tom smyslu, že do působnosti této směrnice spadá situace, kdy neziskové sdružení přidělí uživateli za finanční náhradu jednoho ze svých členů, aby u něj jako v hlavním poměru a pod jeho vedením vykonával za odměnu práci, pokud je uvedenému členovi z tohoto důvodu v dotyčném členském státě poskytována ochrana, což musí ověřit předkládající soud, i když tento člen nemá podle vnitrostátního práva postavení zaměstnance, protože s uvedeným sdružením neuzavřel pracovní smlouvu.

Podpisy.